

4. april 2013

Samferdselsminister Marit Arnstad
Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep.
0030 OSLO

TOGTILBUDET PÅ SØRLANDSBANEN

Naturvernforbundet er glad for at Samferdselsdepartementet vil opprettholde sovevognstilbudet mellom Oslo og Stavanger. Samtidig mener vi at dette må kombineres med den offensive ruteplanen NSB har foreslått for Sørlandsbanen, med avganger hver annen time på dagtid. Vi kan ikke vente til etter 2017, slik statssekretær Geir Pollestad antyder i et intervju med Stavanger Aftenblad 23. mars, med å iverksette forbedringene på Sørlandsbanen. Naturvernforbundet vil oppfordre regjeringen til å sikre midler på statsbudsjettet for 2014, slik at det blir mulig å starte opp tilbudet i desember i år, slik NSB har planer om.

Behov for ekstra midler

NSBs forslag går ut på å kjøre tog hver annen time mellom Oslo, Kristiansand og Stavanger, med forbindelse til/fra Arendal. For å finansiere dette ønsker NSB fortsatt å kjøre nattog, men å sløyfe sovevognene.

For å sikre innføring av NSBs forslag om avganger hver annen time på dagtid, i tillegg til opprettholdelse av sovevognene, trengs det anslagsvis 30 mill. kroner i økte tilskudd fra staten, noe som tilsvarer om lag 1 prosent av de statlige midlene til kjøring av tog i Norge.¹ Naturvernforbundet oppfordrer regjeringen til å øke bevilgningene på statsbudsjettet for 2014, slik at avganger hver annen time på dagtid kan innføres i desember i år, som planlagt.

NSBs forslag innebærer at det kjøres med såkalt motorvognsmateriell i alle tog. Å kombinere dette med kjøring av nattog med sovevogner vil kunne realiseres ved at sovevognene framføres sammen med renoverte eldre vogner (sittevogner og kafé/salong). Dette er vogner som nå er i bruk på Bergensbanen, men som etter planen skal utrangeres i mai i år, og som burde la seg pusse opp i månedene fram til desember. Dermed vil det frigjøres to hele vognstammer til bruk på andre baner.

Sørlandsbanens regiontog – samfunnsmessig betydning

Gode regiontog mellom landsdelene gjør jernbanen i stand til å kutte klimagassutslipp, også på kort sikt, og framstår som et attraktivt kollektivtilbud for steder mellom de større byområdene. Sørlandsbanens regiontog utfører et betydelig transportarbeid, med hele 232 mill. personkilometer i 2011, noe som eksempelvis er nesten fire ganger mer enn trafikken på Gjøvikbanen (61 mill. personkilometer) og nesten tre ganger mer enn trafikken med lokaltog i Trøndelag (med 85 mill. personkilometer) – og nesten på nivå med Flytoget (298 mill. personkilometer). Tilskuddet per personkilometer for Sørlandsbanens regiontog er vesentlig lavere enn for f.eks. lokaltrafikken i Oslo-området.

---

¹ NSB skal i perioden 2012–2017 få i gjennomsnitt 34,5 mill. kroner (2012-priser) til kjøring av nattog, i henhold til Trafikkavtalen mellom Samferdselsdepartementet og NSB. Vi anslår at kjøring av sovevogner utgjør størstedelen av kostnadene, som må bli beløpet som trengs for å opprettholde dette tilbudet i tillegg til kjøring av tog hver annen time på dagtid, som ifølge NSBs forslag lar seg realisere uten ekstra tilskudd, forutsatt at sovevognene fjernes.

Avgjørende med flere avganger på Sørlandsbanen

NSBs utgangspunkt er at dette ikke vil kreve økte tilskudd fra staten i forhold til dagens opplegg, i og med at kostnadsreduksjonen fra å sløyfe sovevognene vil finansiere kjøring av de nye avgangene på dagtid.

Naturvernforbundet mener at flere avganger på strekningen Oslo–Kristiansand–Stavanger er avgjørende for at toget skal kunne møte den sterke og økende konkurransen fra fly, ekspressbuss og personbil. En stadig bedre E 18 og E 39 gjør at toget taper markedsandeler. Flere avganger, etter et fast rutemønster, vil løfte toget som et relevant transportmiddel både for reisende over hele strekningen og på delstrekningen (som Oslo–Telemark, Oslo–Arendal, Oslo–Kristiansand og Kristiansand–Stavanger), der flere avganger er særdeles viktig for å møte konkurransen.

Det er for øvrig verd å merke seg at alle fylkeskommunene langs banen (fra Telemark i øst til Rogaland i vest) i sine høringsuttalelser til NSBs offensive forslag til nytt ruteopplegg har stilt seg svært positive til dette.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet

Lars Haltbrekken
leder

Kopi:

- NSB
- Stortingets transport- og kommunikasjonskomité